N°. 282.

1860.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 28 NOVEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 69.) *BESLUIT van den 20sten November 1860, houdende goedkeuring der* statuten van de Derde Maatschappij tot verbetering der woningen voor arbeidenden en minvermogenden te Utrecht, *en erkenning dier vereeniging als regtspersoon.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Beschikkende op een aan Ons ingediend verzoekschrift van jhr. *C. A. Rethaan Macaré* c. s., te Utrecht, als oprigters der vereeniging, genaamd de *Derde Maatschappij tot verbetering der woningen voor arbeidenden en minvermogenden te Utrecht*, daarbij overleggende de statuten dezer voor minder dan dertig jaren aangegane vereeniging, en verzoekende dat deze door Ons moge worden erkend;

Gelet op de voorschriften der wet van 22 April 1855 (*Staatsblad* n°. 32) in het algemeen, en op art. 6, tweede lid, dier wet in het bijzonder;

Op de voordragt van Onzen Minister van Justitie, dd. 19 dezer, n°. 125, A. S.,

Hebben goedgevonden en verstaan:

De statuten der *Derde Maatschappij tot verbetering der woningen voor arbeidenden en minvermogenden te Utrecht*, gelijk deze bij het verzoekschrift zijn overgelegd, goed te keuren, en de voormelde vereeniging mitsdien als regtspersoon te erkennen.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk met de goedgekeurde statuten zal worden geplaatst in de *Staats-courant* en in het *Staatsblad*.

's Gravenhage, den 20sten November 1860.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
GODEFROI.

Uitgegeven den *acht en twintigsten* November 1860.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

STATUTEN *voor de Derde Maatschappij tot verbetering der woningen voor arbeidenden en minvermogenden te Utrecht.*

Art. 1. Deze maatschappij zal gevestigd zijn te Utrecht, onder de benaming van Derde maatschappij tot verbetering der woningen voor arbeidenden en minvermogenden te Utrecht.

Art. 2. De handelingen van deze maatschappij zullen bestaan in het aankoopen, veranderen, verbeteren of vernieuwen van bestaande woningen, het overnemen van opene plaatsen en het afbreken van aanwezige gebouwen, hetzij tot verbreeding van te naauwe straten en tot bevordering eener ruimere luchtverversching; hetzij tot het oprigten van geheel nieuwe gebouwen, algemeene kookhuizen en woningen voor ongehuwden en in het algemeen in alles wat in verband tot de woning geacht kan worden de armoede te verligten en den gezondheidstoestand der stad te verbeteren.

Art. 3. De maatschappij wordt aangegaan voor den tijd van minder dan 30 jaren, welke is ingegaan met den vijftienden Julij achttien honderd zestig, en zal eindigen met den eersten Julij achttien honderd negentig.

Art. 4. Het kapitaal der maatschappij zal worden daargesteld door uitgifte van een onbepaald aantal aandeelen, ieder ten bedrage van een honderd gulden.

Art. 5. Ieder die voor een of meer dier aandeelen deel neemt of later door overdragt of erfenis daarvan bezitter wordt, is lid van deze maatschappij, zoodat het bewijs van voldoende storting of van aandeel ook zal gelden voor bewijs van lidmaatschap.

Art. 6. De deelnemers zullen het bedrag hunner aandeelen moeten storten pondspondsgewijze op zoodanige tijdstippen en tot zoodanig beloop als door het bestuur naar omstandigheden zal worden bepaald; de eerste storting zal niet minder bedragen dan tien ten honderd; de opgave van het bedrag der gevraagde stortingen zal door het bestuur eene maand vóór de betaling aan de deelnemers worden bekend gemaakt.

Art. 7. Wanneer eenig deelnemer in gebreke bleef de gevorderde stortingen te bewerkstelligen zal, nadat hij te dier zake behoorlijk zal zijn in gebreke gesteld, en zonder dat verder eenige geregtelijke tusschenkomst zal noodig zijn, zijn regt van aandeel met al wat door hem bereids mogt zijn gestort ten behoeve van de maatschappij zijn vervallen en daarover door haar bestuur vrijelijk worden beschikt, zonder dat de nalatige eenige aanspraak zal behouden tegen de maatschappij, onverminderd de bevoegdheid, welke haar bestuur zal behouden, om, des goedvindende, tot verkrijging van het verschuldigde de vereischte vervolging in te stellen.

Art. 8. Voor het bedrag der gedane stortingen zullen bewijzen worden afgegeven, geteekend door minstens twee leden van het bestuur.

Art. 9. Wanneer het volle bedrag der aandeelen zal zijn ontvangen, zullen de uitgegeven bewijzen van gedane stortingen ingetrokken en verwisseld worden tegen genummerde aandeelen, gesteld aan toonder en onderteekend door minstens vier leden van het bestuur.

Ten behoeve der deelnemers, die voor dat bedrag hebben deel genomen en zulks verlangen, zullen ook bewijzen van tien aandeelen bijeengevoegd, te zamen een bedrag uitmakende van duizend gulden, worden uitgegeven.

Art. 10. Jaarlijks in de maand Mei zal het bestuur aan de commissarissen rekening en verantwoording doen, met overlegging van eene balans over het afgeloopen jaar, waarop de onroerende goederen en verdere eigendommen der maatschappij zullen worden gebragt op de bij schatting bevonden waarde; dan zal door het bestuur in overleg met commissarissen worden vastgesteld, welke uitdeeling aan de deelnemers zal worden gedaan, van welk een en ander aan de deelnemers zal worden kennis gegeven bij aankondiging te plaatsen in een der te Utrecht uitkomende nieuwsbladen, welke tevens zal inhouden de aanwijzing van tijd en plaats waarop de deelnemers inzage zullen kunnen erlangen van de afgelegde rekening en verantwoording en van de balans of den staat van de winsten en verliezen, waartoe hun ten kortste gedurende acht dagen en drie uren daags de gelegenheid zal moeten worden opengesteld.

Art. 11. De uitdeeling zal aanvankelijk niet meer dan vier ten honderd op ieder aandeel mogen bedragen; uit de verdere winst zal eene reservekas worden aangelegd, waarvan de hoegrootheid wordt beperkt tot een tiende van het maatschappelijk kapitaal; de reservekas die hoogte bereikt hebbende, zal de geheele zuivere winst voor de helft worden uitgekeerd aan de deelnemers en voor de wederhelft door het bestuur worden aangewend, in verband met het doel der maatschappij, tot verbetering der woningen of tot vermindering van de prijzen van sommige huurders, die dergelijke gunst wierden waardig geacht.

Art. 12. De bestemming der reservekas zal zijn om daaruit te bekostigen het doen van belangrijke en geheel buitengewone herstellingen, alsmede om daaruit in buitengewoon onvoordeelige jaren, wanneer de voorhanden gelden niet toereikende mogten zijn tot de uitdeeling van vier ten honderd op ieder aandeel, de kas te stijven en de uitbetaling daarvan zooveel mogelijk te verzekeren. De reservekas eenmaal aangesproken of hare innerlijke waarde verminderd zijnde, zal in dergelijke gevallen door nieuwe inhouding der winst weder worden aangevuld.

Art. 13. De gelden der reservekas zullen afzonderlijk beheerd worden en belegd in Nederlandsche staatsschuld, waarvan de bewijzen met de onbelegde gelden zullen bewaard worden in eene kast of kist met twee verschillende sloten, waarvan het oudste lid des bestuurs en de oudste commissaris ieder een sleutel onder zich zullen houden; indien de stand van het maatschappelijk kapitaal dit niet ongeraden maakt, zal de helft van de reservekas, in plaats van te worden belegd, kunnen worden aangewend tot den aankoop van woningen, die dan echter afzonderlijk moeten beheerd worden, en waarvan de zuivere winst met de renten der in de reservekas aanwezige effecten zal gevoegd worden bij die van het maatschappelijk kapitaal.

Art. 14. Giften of schenkingen, welke aan de maatschappij gedaan worden, zullen dadelijk overeenkomstig de bedoeling der gevers of schenkers of tot aankoop, aanbouw of verbetering van woningen worden aangewend.

Art. 15. Het bestuur zal bestaan uit elf leden, die uit hun midden zich zelven een president en secretaris en een thesaurier zullen benoemen. De elf bestuurders worden voor de eerste maal door de deelnemers uit hun midden verkozen.

Art. 16. Bij overlijden of andere verhindering van een der bestuurders, zullen de deelnemers worden opgeroepen om uit hun midden bij meerderheid van stemmen eenen opvolger in de plaats van den ontbrekende te benoemen, uit een drietal, door bestuurderen vooraf op te maken en aan de deelnemers voor te stellen.

Art. 17. Het oppertoezigt over de handelingen van het bestuur wordt opgedragen aan drie commissarissen, de eerste maal door de deelnemers uit hun midden te verkiezen.

Art. 18. Bij overlijden of andere verhindering van een der commissarissen, zullen de deelnemers, te Utrecht woonachtig, worden opgeroepen, om uit hun midden, bij meerderheid van stemmen, een opvolger in de plaats van den ontbrekende te benoemen.

Art. 19. Wanneer de leden van het bestuur en de commissarissen zich over de toepassing dezer bepalingen niet konden verstaan, zullen zij de te Utrecht wonende deelnemers oproepen en door deze bij meerderheid van stemmen laten kiezen drie scheidslieden, welke dan het bestuur en de commissarissen over de gerezen geschillen zullen hooren en daaromtrent uitspraak doen en beslissen, zonder eenig hooger beroep.

Art. 20. Bij alle stemmingen zullen de deelnemers worden toegelaten op vertoon van hunne aandeelen; zij zullen hoofdelijk ieder ééne stem

uitbrengen, zonder dat het getal van de in hun bezit zijnde aandeelen daarbij in aanmerking zal worden genomen.

Voor echt verklaard.
Namens de oprigters,
(get.) RETHAAN MACARÉ.

Behoort bij Zijner Majesteits besluit van den 20sten November 1860 (*Staatsblad* nº. 69).

Mij bekend,
De Minister van Justitie,
GODEFROI.

Bij besluit van 25 November 1860, nº. 72, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot burgemeester der gemeente Giesten te benoemen *J. Schummelketel.*

Bij besluit van den 25sten dezer, nº. 74, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1º. aan de nagemelde officieren bij de dienstdoende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, te weten:

bij de dienstdoende schutterij te Arnhem:
aan mr. *W. G.* baron *Brantsen van de Zijp*, als 2de luitenant, wegens verandering van woonplaats;
bij de dienstdoende schutterij te Zutphen:
aan *C. M. Henny*, als kapitein;
bij de dienstdoende schutterij te Oud-Beijerland:
aan *S. de Vries*, als 2de luitenant;
bij de dienstdoende schutterij te Utrecht:
aan *J. C. van der Muelen*, als kapitein;
bij de dienstdoende schutterij te Arnhem:
aan *A. Mos* jr. en aan mr. *N. S. T. A. van Meurs*, als 1ste luitenants;
bij de dienstdoende schutterij te Rotterdam:
aan *W. C. Rehm*, *P. J. Cantzlaar* jr., als 1ste luitenants; en
aan *B. C. M. van der Hoop*, als 2de luitenant;
bij de dienstdoende schutterij te Utrecht:
aan mr. *W. H.* baron *Taets van Amerongen*, als 2de luitenant;

2º. te benoemen:

bij de dienstdoende schutterij te Arnhem:
tot 1ste luitenants, *A. C. L. le Roy* en *S. H. Rinkes*, thans 2de luitenants;
tot 2de luitenants effectief, *W. P. Guerin*, thans 2de luitenant à la suite, *A. Bleckman*, thans sergeant, en *G. André de la Porte* jr., thans korporaal;
tot 2den luitenant à la suite, jhr. mr. *W. L. F. C. van Rappard* jr., thans korporaal;
bij de dienstdoende schutterij te Zutphen:
tot kapitein, *A. Verwey*, thans 1ste luitenant;
tot 1sten luitenant, *R. F. Schrassert Bert*, thans 2de luitenant;
tot 2den luitenant, *D. Evekink*, thans schutter;
bij de dienstdoende schutterij te Rotterdam:
tot 1ste luitenants *J. Moll van Charante* en *J. J. Speenhoff*, thans 2de luitenants;
tot 2de luitenants *N. J. van Witsen*, *A. Hoyte Veder* en mr. *C. P. Elselen Hanegraaff*, thans schutters;
bij de dienstdoende schutterij te Oud-Beijerland:
tot 2den luitenant *T. den Hoed*, thans sergeant;
bij de dienstdoende schutterij te Haarlem:
tot kapitein *J. W. M. van de Poll*, thans 1ste luitenant;
tot 1sten luitenant *M. J. ten Houte de Lange*, thans 2de luitenant;
tot 2den luitenant *J. V. de Boom*, thans schutter.

Bij besluiten van den 25sten November 1860, nº. 60 en 61, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, te benoemen:

bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot apothekers van de 2de klasse, (naar ouderdom van rang) de apothekers van de 3de klasse *J. F. E. Pieper* en *P. A. H. Dagnelie*, van gemeld personeel;

toe te kennen aan den gewezen commies bij het departement van Oorlog *C. J. Hupscher*, die bij besluit van den 16den October jl., nº. 67, op zijn verzoek eervol is ontslagen, op grond van de artt. 3*a*, 48 en 47 de wet van 9 Mei 1846 (*Staatsblad* nº. 24), gewijzigd bij die van 3 Mei 1851 (*Staatsblad* nº. 49) een pensioen groot f 1120 's jaars, ingaande den 1sten October 1860.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Na het door Keizer Napoleon den 24sten dezer genomen besluit van liberale strekking verwachtte het Parijsche publiek meer maatregelen van gelijken aard. Doch de *Moniteur* van gisteren heeft niets van belang medegedeeld.

De Parijsche dagbladen, welke van het gouvernement min of meer onafhankelijk zijn, juichen de door den Keizer gemaakte wijzigingen toe, doch enkel als een begin en eenen voorbode van meer.

De *Ami de la Religion*, een van de voornaamste katholijke dagbladen van Frankrijk, geeft te kennen dat de Keizer dien onverwachten stap op den weg der vrijgevigheid heeft gedaan met het doel om zich in het Italiaansche vraagstuk ondersteuning van de zijde der Fransche natie te verzekeren.

»Wij meenen noch oneerbiedig noch onvoorzigtig te handelen — zoo drukt het even genoemde blad zich uit — wanneer wij zeggen dat er, zelfs voor altijd gelukkige magten, soms *geduchte verantwoordelijkheid* bestaat, en dat, hoe meer zich de gebeurtenissen in Europa ontwikkelen in den onverbrekelijken zamenhang van oorzaak en gevolg, het des te noodiger wordt, de natie zelve *schijnbaar* te *doen deel nemen* in de aansprakelijkheid voor de maatregelen welke het gevolg van die gebeurtenissn moeten zijn."

Een ander katholijk dagblad, het *Journal de Bruxelles*, laat zich uit Parijs schrijven dat er eene breuk tusschen Keizer Napoleon en de hoofden der katholijke kerk van Frankrijk op handen is. »Wij gaan eene van de geduchtste worstelingen te gemoet welke het katholicismus ooit door te staan had — zoo leest men daarin; — dit ontgaat aan de opmerkzaamheid onzer bisschoppen niet; en degenen, welke dus ver het uitbreken van den oorlog door geduld en lankmoedigheid trachtten te vertragen, beginnen nu ook in beweging te komen, zoo als de aartsbisschop van Parijs, mgr. Morlot. Het moet onvermijdelijk tot eene breuk komen; want hoe heftiger het pausdom wordt aangevallen, des te krachtiger zal het door de geestelijkheid worden verdedigd; en hoe meer kracht de geestelijkheid in het verdedigen des pausdoms betoont, des te meer zal het gouvernement aan onheilzwangere raadgevingen het oor leenen."

Volgens hetzelfde schrijven zouden in Frankrijk priesters gepolst zijn met het doel om te vernemen, hoe zij zouden handelen indien er door het gouvernement zonder raadpleging van den Paus bisschoppen benoemd werden.

— Eenigen tijd geleden is in Noord-Amerika, aan de noordoostelijke grenzen van Californie, eene aan zilver rijke landstreek, met name Washoe, ontdekt. De berigten, welke aanvankelijk omtrent de opbrengst der aldaar geopende zilvermijnen ontvangen werden, luidden zoo gunstig, dat zij eene nieuwe wijziging in de verhouding tusschen de waarde van het goud en het zilver deden verwachten. Het Fransche gouvernement won met ongemeene belangstelling berigten omtrent de zilverproductie van Washoe in, dewijl Frankrijk nog den dubbelen muntstandaard behoudt en alzoo bij het vraagstuk van de betrekkelijke waarde der edele metalen bijzonder groot belang heeft.

Thans deelt de Parijsche *Constitutionnel* weder berigten daaromtrent mede. »De mijnen van Washoe — zegt dat ministeriele dagblad in zijn nommer van gisteren — worden eken dag beter in hare waarde gekend; en thans, nu de eerste opgewondenheid voorbij is, schijnt haar rijkdom aan zilver zoo groot te zijn, dat hij door kundige en bedaarde beoordeelaars als onuitputtelijk beschouwd wordt. Doch het zijn geene rijkdommen welke iemand zonder hulp kan opdelven; in de goudrijke landstreken van Californie kan een ieder met een bakje en spade uitgaan en zijne handvol aarde uitwasschen in de hoop van op den bodem eenige korrels goud te vinden; maar in Washoe zijn het mijnen in den waren zin des woords, wier bewerking groote aanstalten en een aanmerkelijk kapitaal vereischt.

»Niet enkel de vorming van groote particuliere vermogens kan men als gevolg van de bewerking dier mijnen verwachten, maar eene finantiele omwenteling, wier gevolgen zich over de geheele wereld doen gevoelen; want zoo men de deskundigen, welke de onderscheiden oorden van Washoe bezocht hebben, gelooven mag, zijn de zilverhoudende aardlagen er van oneindig groote uitgestrektheid, en schijnen zij de schoonste, welke ooit in Mexico gevonden zijn, te overtreffen of althans te evenaren."

ITALIE.

De Turynsche berigtgever van de *Indépendance Belge* meldt in een schrijven van den 23sten dezer vrij stellig, dat Keizer Napoleon zich door den aandrang van het Sardinische gouvernement, ondersteund door het Londensche kabinet, heeft laten bewegen om de operatien der Sardinische zeemagt tegen Gaëta vrij te laten; dat alzoo de instructien van den bevelhebber der Fransche scheepsdivisie in de wateren van Napels, volgens welke hij vijandelijkheden van den zeekant tegen Gaëta moest beletten, gewijzigd zijn, en dat ten gevolge daarvan Gaëta binnen kort ook van de zeezijde ernstig aangevallen zou worden en zich alzoo ongetwijfeld weldra zou moeten overgeven.

Dit berigt schijnt niet vereenigbaar te zijn met hetgeen de *Patrie* van gisteren mededeelt. »Volgens de jongste depêches — zegt dit Parijsche blad — maakte het Fransche eskader onder het bevel van den vice-admiraal de Tinan aanstalten om ter reede van Gaëta te overwinteren. Men dacht dat de vijandelijkheden, welke in den laatsten tijd nagenoeg stil hadden gestaan, tegen den 25sten November zouden worden hervat. De Koning en de jeugdige Koningin bezochten gedurig de fortificatiewerken. Zij genoten eene uitstekend goede gezondheid. Aan de bevelhebbers der buitenlandsche oorlogsschepen hadden zij te kennen gegeven, dat zij eerst in den uitersten nood de vesting wilden verlaten."

De Napelsche berigtgever van het Parijsche *Journal des Débats* zegt in een schrijven van den 19den dezer: »Het gaat met de zaken van Koning Frans II zeer slecht; het zou met zijn belang en zijne wenschen beter overeenkomen, indien hij reeds in zoo grooten nood ware gebragt, dat hij in de klaarblijkelijke noodzakelijkheid was om allen tegenweer op te geven. De Sardiniers vorderen met het aanleggen der voor het beleg noodige werken; hun generaal Cialdini laat geenen tijd verloren gaan. Doch er is nog twaalf of vijftien dagen tijds noodig, alvorens zij in staat zullen zijn om het vuur van de landzijde te openen. Intusschen wordt te Gaëta het gebrek aan levensmiddelen nijpend."

— Volgens de jongste berigten uit Sicilie was de staat der zaken aldaar niet zoodanig als de voorstanders der aanhechting wenschten. Bij een groot deel der bevolking scheen de wensch om eenen zelfstandigen staat uit te maken, de afkeer van versmelting in eenen anderen staat, nog steeds levendig te blijven. De citadel van Messina weigerde volhardend zich over te geven, en zou alzoo weldra moeten worden belegerd, waartoe het te Palermo gevestigde bewind echter de noodige strijdmiddelen nog niet had kunnen vereenigen. Het Parijsche blad *le Pays*, de vorenstaande berigten mededeelende, voegt daarbij, dat Koning Victor Emanuel vooreerst schijnt te hebben afgezien van het voornemen om Sicilie te bezoeken.

— Koning Victor Emanuel wilde bij zijnen plegtigen intogt te Napels aan die stad een vorstelijk geschenk doen, en schonk haar, gelijk men weet, bij een schrijven van den 14den dezer, uit zijne eigene kas eene som van 200,000 francs, bestemd om er tot bevordering van het volksonderwijs te dienen; en hij belastte den stedehouder Farini met de zorg voor dat »goede werk van heilrijke strekking voor de zielen."

Volgens berigt uit Napels van den 20sten dezer zijn met hulp der door den Koning geschonken geldsom vier avondscholen voor het volk en twaalf bewaarscholen voor kinderen gesticht.

— De Turynsche *Opinione*, het orgaan van den heer Cavour, zegt in haar jongst ontvangen nommer: »Frankrijk en Engeland hebben Koning Frans II op nieuw aangemaand om Gaëta te verlaten, en denkelijk zal hij dien raad opvolgen. Zoo niet, dan zal de Fransche vloot, naar men zegt, de wateren van Gaëta verlaten."

SPANJE.

Blijkens de berigten uit Madrid van den 21sten dezer had het gouvernement eindelijk voldaan aan den in de Kamer van Afgevaardigden herhaaldelijk geuiten wensch naar mededeeling der diplomatieke bescheiden betreffende Spanje's houding in de Italiaansche aangelegenheden, ter voldoening daaraan had het de briefwisseling, in den laatsten tijd tusschen het Madridsche kabinet en Spanje's gezantschappen te Rome; Turyn en Napels gevoerd, ter tafel der Kamer doen nederleggen, met

achterhouding evenwel van verscheiden daartoe behoorende stukken; tevens den wensch te kennen gevende dat de medegedeelde stukken niet zouden gedrukt worden, naar welk verlangen, hoe onwelgevallig ook aan de warme liberalen, de vergadering zich voegde.

Men verwachtte dat nu eerlang in de Kamer weder eene discussie over de Italiaansche aangelegenheden zou worden gevoerd, en dat het gouvernement daarbij door de ultraliberalen heftig zou worden aangevallen.

In de overgelegde bescheiden ziet men dezelfde staatkunde, welke de maarschalk O'Donnell, het hoofd van het tegenwoordige bewind, in het Italiaansche vraagstuk herhaaldelijk heeft beleden, te weten afkeuring van Sardinie's handelwijze maar onthouding van alle regtstreeksche inmenging.

Verder melden de berigten uit Madrid van den 21sten, dat de gezant van Spanje bij den Roomschen Stoel, de heer Rios Rosas, welke zich om reden van zijnen gezondheidstaat sedert geruimen tijd in Spanje bevindt, op zijn verzoek ontslagen, en door den markies de Miraflores, een lid van den Spaanschen Senaat, vervangen is. De nieuwe gezant wordt onder de ultra-conservative en ultra-katholijke staatsmannen van Spanje gerekend; zijne benoeming schijnt aan het ministerie door hoogeren invloed opgedrongen te zijn, daar het, naar gemeld wordt, zijne keuze op iemand van meer liberale denkwijze gevestigd had.

— Een Madridsch dagblad van hoog katholijke kleur, *el Pensamiento espanol*, is in regten vervolgd als den Keizer der Franschen gehoond en beleedigd hebbende, en is deswege den 19den dezer veroordeeld tot eene geldboete van 4000 realen, dat is het minimum der straf waarmede de Spaansche drukperswet het beleedigen van buitenlandsche souvereinen strafbaar stelt.

TURKIJE.

Het *Journal de Constantinople*, het erkende orgaan van de Porte, behelst in zijn nommer van den 14den dezer de volgende mededeeling.

» Het gouvernement des Sultans is in onderhandeling over eene geldleening van vrij aanmerkelijk bedrag, ten einde het crediet der schatkist op hechte en onveranderlijke grondslagen te herstellen.

» Wij vernemen dat de eerste gelden, welke ten gevolge dier geldleening bij maandelijksche stortingen aan de Verhevene Porte moeten worden verstrekt, uitsluitend tot onverwijlde en volledige inlossing van het nog omloopende papiergeld zullen worden gebezigd.

» Eene zoo uitdrukkelijke verzekering gevende heeft het gouvernement daarmede ten doel het algemeene vertrouwen ten spoedigste te bevestigen, opdat ons land onverwijld, uit het oogpunt der financiele en der handelsbelangen, in het genot kome van de onbetwistbare voordeelen, welke de voldoende gesteldheid, waarin 's rijks finantien zich voortaan zullen bevinden, aan hetzelve verzekert."

— In Fransche dagbladen leest men een schrijven van eenen in Syrie gevestigden geestelijke van de Roomsch-katholijke kerk, pater Rousseau, gedagteekend te Saïda den 8sten dezer, hetwelk van de gesteldheid des lands en inzonderheid van de betrekking tusschen de Drusen, Maroniten en Turken een donker tafereel ophangt en aldus besluit:

» Indien de Franschen Syrie verlaten, zullen de Christenen er dadelijk na hun vertrek het slagtoffer worden van nog oneindig gruwelijker gebeurtenissen dan er reeds voorgevallen zijn."

CHINA.

De Parijsche *Patrie* van gisteren zegt: » Een door de Engelsche dagbladen medegedeeld telegram berigt dat de vijandelijkheden in China hervat zijn. Dit berigt is onjuist. Op den weg van Tien-tsing naar Tang-chow is een gevecht voorgevallen tusschen de geallieerde troepen en een corps Tartaarsche cavalerie, hetwelk de achterhoede van het Chinesche leger uitmaakte; maar dit gevecht is niet voor eene hervatting der vijandelijkheden te houden.

» De twee commissarissen van den Keizer vergezelden het geallieerde leger en moesten bij hunne aankomst te Tang-chow het vredesverdrag onderteekenen; en uit alles blijkt, dat er geen beletsel aan het verrigten dezer formaliteit in den weg moet gekomen zijn".

— De Londensche *Times* van gisteren behelst het volgende per telegraaph ontvangen berigt uit het hoofdkwartier der geallieerden nabij Peking, gedagteekend den 23sten September: » De heer Bowlby, correspondent van de *Times*, de heer Loch, secretaris van lord Elgin, zijn tolk de heer Parkes, benevens de heeren Norman en Anderson en de kapitein Brabazon, zijn gevangen genomen terwijl zij eene plaats zochten om te kamperen. Zij zijn naar Peking gebragt en worden er goed behandeld.

» Den 18den en 21sten September zijn er te Tschang-Kia-Wan en te Sang-Tschang gevechten voorgevallen; bij beide gelegenheden waren er 30,000 man Tartaarsche ruiterij op het slagveld, maar zij zijn door de geallieerden geheel verslagen. De geallieerden hebben 2000 Tartaren gedood en 50 kanonnen genomen; aan hunne zijde zijn slechts 18 man gekwetst.

» De Chinezen hebben eenen parlementair gezonden en vredesvoorstellen gedaan. Lord Elgin verlangt dat vóór alles de gevangenen in vrijheid gesteld worden. De broeder des Keizers is tot hoofdcommissaris voor de vredesonderhandelingen benoemd.

» Te Tschang-Kia-Wan is een voorraad thee, ter waarde van 250,000 ponden sterling, buit gemaakt."

NASCHRIFT.

PARIJS, 27 November. De *Moniteur* van heden meldt dat de heer de Persigny tot minister van binnenlandsche zaken is benoemd, ter vervanging van den heer Billault, die zonder portefeuille in het ministerie blijft. Voorts zijn benoemd: tot minister van finantien de heer Forcade Laroquette, tot minister zonder portefeuille de heer Magne, tot staatsraad in buitengewone dienst de heer Benedetti.

De Keizer vertrekt heden naar Compiègne.

LONDEN, 26 November. Het agentschap van Reuter heeft een berigt bekend gemaakt dat gezegd wordt uit eene officiele bron afkomstig te wezen, en volgens hetwelk de graaf Flahaut in plaats van den heer de Persigny tot Fransch gezant te Londen zou benoemd zijn.

LONDEN, 27 November (Reuters agentschap). Volgens berigt uit Bern heeft het bondgenootschappelijk bewind eene nota van de Sardinische regering ontvangen, waarbij deze tegen de sequestratie der kerkelijke goederen in het kanton Tessin protesteert en het herstel van den vroegeren staat van zaken vordert.

LONDEN, 27 November (Reuters agentschap). Berigten uit Rome melden dat de meerderheid der kardinalen de staatkunde van den kardinaal Antonelli afkeurt, en dat tusschen dezen en den heer de Merode groote oneenigheid heerscht.

De Spaansche minister is te Gaëta gebleven; de overige gezanten hebben die vesting verlaten. De Paus is zeer ontevreden dat ook zijn nuntius dat voorbeeld gevolgd heeft, en zal een anderen vertegenwoordiger naar Gaëta zenden. Voor het geval dat de Koning van Napels Gaëta verlaten mogt wordt hij te Rome verwacht.

MARSEILLE, 26 November. Naar luid van berigten uit Napels van den 22sten hebben de aanhangers van Garibaldi aldaar hunne openbare manifestatien herhaald, en onder anderen in den schouwburg door het aanhoudend geschreeuw: leve Garibaldi! de uitvoering der koninklijke hymne belet. Brieven uit de Abruzzen en uit Puglia melden dat de door koningsgezinden gevormde benden steeds aangroeijen, en dat de aanhangers van Garibaldi van hunnen kant nieuwe benden vormen. Allerwege heerscht regeringloosheid. Te Pescina heeft het gepeupel zich met zeissen en bijlen gewapend en de nationale garde verdreven. Drie steden, Magliano, Celano en Tagliacozzo zijn geplunderd en het omliggende land is hoogst onveilig. De regering, die om hulp gevraagd werd, heeft geantwoord dat zij geene troepen te missen had. Voor Gaëta liggen thans 30,000 Piemontezen; zij hebben reeds tachtig mortieren in batterij gebragt. Koning Frans heeft aan de gezanten, die hem naar Gaëta vergezeld hadden, eene circulaire gerigt, waarin hij verklaart dat hij hen ook te Rome zal blijven beschouwen als bij hem geaccrediteerd zijnde. Victor Emanuel schijnt verstandhouding met lieden binnen Gaëta te hebben.

TURYN, 26 November. De *Opinione* zegt dat het plan des heeren Farini nopens de verdeeling van het rijk in gewesten door den ministerraad in beginsel aangenomen is, en eerlang aan den staatsraad onderworpen zal worden. Hetzelfde blad wil weten dat, indien Koning Victor Emanuel den titel van Koning van Italie nog niet heeft aangenomen, zulks niet aan diplomatieke beweegredenen, maar alleen aan eerbied voor het parlement is toe te schrijven, aan hetwelk het ministerie het regt wil voorbehouden om dien titel op te dragen.

TURYN, 27 November. Het gerucht houdt stand dat ook de Koning van Napels Gaëta heeft verlaten.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den 27sten November* 1860.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de algemeene beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1861 voortgezet.

De heer van Bosse beantwoordde de op gisteren door den Minister van Finantien gehouden rede. Hij achtte het hem gegeven antwoord niet volledig. Twee punten wilde hij bij deze gelegenheid nader doen uitkomen. Hij had gisteren gewezen op de omstandigheden, die hem weinig vertrouwen deden stellen in het tegenwoordig beheer van 's lands geldmiddelen, zoo om de te vele uitgaven bij die der spoorwegen gevoegd wordende, als om de mogelijkheid der vermindering van opbrengsten. Hij wees nog op eene bijzondere uitgave voor een groot werk waaromtrent de middelen tot uitvoering niet genoegzaam aangewezen waren: de kanalisatie in Groningen. Gisteren had hij ook geconstateerd dat de beslissing omtrent de uitvoering van art. 60 der Grondwet aan den Minister van Kolonien overgelaten werd, en daaromtrent had hij doen uitkomen dat, vermits de Regering in de inzigten diens Ministers deelde, hij daarin mede reden vond om het beleid der finantien te wantrouwen. Ook daaromtrent had hij geene voldoende inlichtingen bekomen. Ten laatste kon hij niet toegeven dat hij door den tegenwoordigen Minister van Finantien tijdens zijn bestuur ondersteund was: hetgeen hij aantoonde door te herinneren aan hetgeen bij de beraadslagingen over de spoorwegwet en de tariefsherziening was voorgevallen. Meer dan eene omstandigheid in de laatste jaren was hem voorgekomen, die hem van het tegendeel overtuigde. Dit alles zou hem echter niet leiden om de begrootingen af te stemmen, zoo slechts de grieven over zaken die hij had aangevoerd, wierden opgeruimd.

De heer Duymaer van Twist zeide in de hoofdzaken volkomen overeen te stemmen met de gevoelens door de sprekers van gisteren opengelegd. Een punt wenschte hij te behandelen waarvan sprake was in het Voorloopig Verslag, namelijk de wet regelende het beheer der koloniale geldmiddelen. Ofschoon reeds door anderen besproken, achtte hij het noodig daarop terug te komen. Tot zijn leedwezen scheen de Minister van Finantien het hooge belang daarvan niet te beseffen. Deze had doen uitkomen, dat dit onderwerp hem vreemd was, eene uitdrukking die hem verbaasde. Er bestaat toch een onafscheidelijk verband tusschen dat beheer en dat der finantien van het Rijk en geheele afhankelijkheid der laatste van de eerste. Over dit onderwerp had hij reeds vroeger zijne meening medegedeeld; den bloeijenden toestand der finantien had hij niet ontkend, maar ook de keerzijde aangetoond. Was die staat gunstig, de oorzaak daarvan was te vinden in de koloniale baten. Dit had hij aangewezen, en daarbij aangetoond dat de behoefte steeds stijgende, het cijfer der begrootingen klimmende was, terwijl hij had doen inzien hoe onzeker die koloniale baten waren. Sedert hij dat punt had besproken, waren 's lands finantien niet onafhankelijker van die der Oost-Indien geworden. De tekorten op de begrootingen bestonden steeds; aanzienlijke uitgaven voor spoorwegen moesten gedaan worden, voorstellen voor andere belangrijke aangelegenheden waren aanhangig. Geen middel was er om de bezwaren ten opzigte van de koloniale baten op te heffen, maar wel om die te verminderen. De Indische uitgaven had men in zijne magt, en deze waren afhankelijk van de inzigten van een enkel persoon. Wat men ook hier besloot, de Minister van Kolonien stond boven de wetgeving. Als deze de daarstelling van spoorwegen of telegraphen in Oost-Indie noodig oordeelt, dan zal de Minister deswege beslissen en daardoor de koloniale baten voor Nederland doen verminderen. De Minister van Kolonien zou aldus de uitvoering van hier vastgestelde maatregelen kunnen bemoeijelijken: deze toestand was onhoudbaar, en daartoe was het noodig de wet op de Indische

comptabiliteit vast te stellen. Hij herinnerde wat vroeger deswege was voorgevallen. In 1858 was een wets-ontwerp daaromtrent ingediend, dat met genoegen was ontvangen; het Voorloopig Verslag was echter niet beantwoord; de Minister was van zienswijze veranderd. Bij het laatst behandelde Adres van Antwoord op de troonrede, was daarop weder gewezen; nu had de Minister verklaard zich voor te stellen eene nieuwe voordragt te ontwerpen. Dit een en ander kwam hem voor het gevolg te zijn van de bijzonderheid, dat de Ministers van Kolonien en van Finantien niet genoegzaam van het gewigt van het onderwerp doordrongen waren. Hierop ging hij na de redenen, welke de Minister van Kolonien had opgegeven als tot vertraging in de behandeling dezer zaak geleid hebbende. Deze had gewezen op den weinigen spoed, dien de Kamer met de overweging der bedoelde voordragt gemaakt had, eene bewering, die niet juist was; voorts was gewezen op de bewering van de Kamer, dat dit onderwerp alleen in verband met de comptabiliteitswet hier te lande kan worden geregeld, eene bewering, die niet in dien beperkten zin had behoeven uitgelegd te zijn; ook was het onjuist dat de meerderheid der Kamer zich met de beginselen van de boven aangegeven voordragt niet zou vereenigd hebben. Wenschelijk oordeelde hij het allezins dat de Indische rekenwet gelijkelijk met die omtrent de finantien hier te lande werd behandeld, en om die reden drong hij op de spoedige indiening dezer laatste met nadruk aan. Na de behandeling van nog eenige punten dienaangaande in de gewisselde stukken voorkomende, vooral met betrekking tot het brengen op de rekening der inkomsten van de bruto opbrengst der producten, en de verandering van zienswijze van den Minister omtrent de regeling van dit onderwerp, welligt voortvloeijende uit de vrees die sommigen koesterden voor de gevolgen van de te groote inmenging der Vertegenwoordiging in de Indische aangelegenheden, besloot hij zijne rede door op nieuw met nadruk te wijzen op de noodzakelijkheid om deze zaak eindelijk tot regeling te brengen.

De heer van Eck besprak de vraag of er al dan niet vertrouwen in het tegenwoordige Ministerie moest gesteld worden. Gisteren was die vraag reeds behandeld door den heer ter Bruggen Hugenholtz. De Minister van Finantien had gisteren te kennen gegeven dat de toestand van Europa niet van dien aard was om thans politieken strijd te voeren. Dien toestand zag hij zoo onrustbarend niet in, en al mogt dit nog zoo zijn dan zag hij daarin geen reden om zich met de politiek dezes lands niet in te laten. Hij trad daarop in eenige beschouwingen over het gebeurde in 1848 en den toestand des lands in die tijden. Bedreigingen tegen de bewegingen van die dagen gingen uit van een bestuur, waarvan de tegenwoordige Minister van Finantien lid was. Die omstandigheid moest hem weinig vertrouwen in dezen doen stellen, daar, al mogten geene bedreigingen meer gedaan worden, er toch gevaar kon zijn voor het aannemen eener rigting gelijk aan die van vóór 1848. Daarna herinnerde hij aan de gebeurtenissen van 1853, aan de handelingen van het Ministerie, waarvan de Minister van Finantien deel uitmaakte, dat te midden van opgewondenheid de Kamer ontbond. Daar tijden van hartstogten konden terugkeeren, moest hij vertrouwen stellen alleen in zoodanige Ministers, die de vrijheden des volks zouden handhaven. Dit was echter het geval niet. Onder de Ministers worden mannen gevonden, die zich gematigd liberaal noemden, een naam, dien hij met kleurloosheid zou vergelijken, gelijk staande met handelen naar de omstandigheden. Zoodanig politiek karakter kon hij niet goedkeuren. Ook was het hem niet duidelijk, dat de Ministers eensgezind waren. Het tegenwoordig Ministerie was ook zijn aanzijn niet verschuldigd aan de spoorwegwet, maar aan andere redenen, met de aftreding van een deel van het vorig Ministerie en het opnemen van andere personen in verband staande. Ook kon hij niet onvoorwaardelijk goedkeuren het gevoelen van den Minister van Finantien, dat de Kamer niet moest beoordeelen de keuze van Ministers door den Koning; deed men dat al niet, dan kon men wel euvel duiden, dat eenig lid van het Ministerie de betrekking had aangenomen. Ook in dit opzigt meende hij te mogen treden in eene beoordeeling van het Ministerie.

In dit Ministerie waren mannen die de sympathie van de meerderheid der Kamer niet hadden, bepaaldelijk had hij het oog op de Ministers van Finantien en van Kolonien. Hij geloofde ook dat de meerderheid der kiezers in dit gevoelen gedeeld had. Al deze beschouwingen zouden hem leiden om tegen de begrootingen van sommige hoofdstukken te stemmen.

De heer van Voorthuysen sprak over de overeenstemming van gevoelen tusschen opvolgende besturen dat de toestand van 's lands finantien zoo gunstig was, dat achtereenvolgens voorstellen werden gedaan tot den aanleg van groote werken, vooral tot verbetering van de middelen van verkeer. Die werken zouden moeten strekken om handel, scheepvaart en nijverheid van vele belemmeringen te ontheffen. Het had hem leed gedaan uit de gewisselde stukken vernomen te hebben dat het moeijelijk zou wezen andere belemmeringen weg te nemen, hetgeen zou kunnen geschieden door eene wijziging in het belastingstelsel, waartegen, volgens de verklaringen der Regering, voor het oogenblik bezwaren bestonden. Bij de wet op de middelen zou deze zaak nader kunnen behandeld worden. Voor 's hands wilde hij doen opmerken dat, ging de verbetering der communicatiemiddelen niet gepaard met de opheffing der tollinien, die verbetering tot niets zou leiden.

De heer van Goltstein zeide niet te kunnen inzien dat de politieke beschouwingen van den Minister van Finantien in eenig verband met den toestand des lands stonden. Hij ontleedde de onderscheidene bijzonderheden in de rede des Ministers, en toonde aan welke politieke gevoelens deze vroeger in de jaren 1845 en 1853 aankleefde; kunnende hij ook niet inzien dat de diensten door den Minister opgesomd zulke gewigtige gevolgen zouden gehad hebben als deze aangegeven had. Daarop ging hij den inhoud na van de gewisselde stukken met betrekking tot de politieke en de finantiele quaestien. De noodzakelijkheid der overeenstemming van gevoelens tusschen de Regering en de Vertegenwoordiging was nu door de eerste erkend; gaarne had hij ook gezien dat zij eene poging had aangewend om die overeenstemming te bevorderen, door de staatkundige rigting van het Bewind aan te toonen. Dit had hij in de tegenwoordige omstandigheden in verband met het voorafgaande wel noodig geacht. Over de inzigten der bewindslieden was men gaarne ingelicht geworden: te meer omdat zich meer dan eens verschijnselen hadden opgedaan die gebrek aan overeenstemming tusschen hen en de Kamer aanduidden. De behandeling van onderscheidene motien van orde had dit genoeg bewezen, gelijk bijv. die met betrekking tot de spoorwegen en de suikercontracten. Openlegging van denkbeelden was dus zeer noodig geworden, ter overweging of men zich daarmede zou kunnen vereenigen. De finantiele quaestie beschouwende, herinnerde hij aan den inhoud der aanspraak van den Minister van Finantien bij de indiening der begrooting. Uit die rede bleek dat er over 1861 een overschot van vier millioen zou bestaan. Nu zou men denken dat de finantien volkomen gevestigd waren; in de zaak zelve doordringende gevoelde men dat die toestand volstrekt niet verzekerd was. De uitgaven waren voor geene vermindering vatbaar, zij waren noodzakelijk voor eene reeks van jaren; hij wees tevens daarbij op de uitgaven voor den Waterstaat, voor het herstel der marine, voor de spoorwegen, voor de kanalisatien enz. Nu rees de vraag of de middelen berekend waren om in dat alles voortdurend te voorzien. Op het inkomen van het koloniaal batig slot kon men niet blijvend rekenen. De uitgaven voor de kolonien namen jaarlijks toe, bij de vermeerdering van behoeften aldaar. De gunstige oogsten konden ook door misgewassen gevolgd worden, welk een en ander tot bezorgdheid leiden moest. De Minister van Finantien had op de noodzakelijkheid dier inkomsten gewezen. Waren deze nu onzeker dan viel het finantieel gebouw in een. Dit was te meer te vreezen daar de inkomsten alhier verminderen zouden; hij wees daarbij op de vermindering van het briefport, op de afschaffing van de belasting op de brandstoffen enz. Men behoorde zorgvuldig op de toekomst te letten. Hem kwam de tegenwoordige toestand als niet gevestigd voor, vreezende hij dat men daarvoor nieuwe middelen zou moeten aanwijzen.

De heer van Nispen van Sevenaer beantwoordde den heer van Goltstein op dit punt, dat de Minister van Finantien in 1853 het bewijs had geleverd de godsdienstige vrijheid in beperkten zin te hebben opgevat. Hij herinnerde hoe die heer zelf de toenmalige wet op de kerkgenootschappen had ondersteund. Aangenaam was het hem dat men nu tot beter begrippen terugkeerde. Eene lange ondervinding had hem de overtuiging gegeven, dat wanneer eene partij aan het bewind was, de andere partij soms heftig de bewindslieden bestreed. Aan dien strijd zou hij geen deel nemen, omdat hij er het nut niet van inzag. Heftig werd er nu tegen een of twee Ministers gestreden. Ondertusschen had een van hen groote diensten bewezen, onder anderen de afschaffing van het gemaal bevorderd. Geen reden was er voor hem in het belang van het land den Minister van Finantien te bestrijden. Ook ontmoette de Minister van Kolonien grooten tegenstand. Bedenkelijk achtte hij het dat art. 60 der Grondwet nog niet was uitgevoerd. Hij drong op de indiening der bedoelde wet aan, hoe moeijelijk de regeling dier zaak ook moge wezen. De belangen van Indie moesten niet van de inzigten van een enkel persoon afhankelijk zijn, maar besproken worden in de vergaderzaal, waar 's lands zaken in het openbaar worden overwogen.

De Minister van Finantien dankte den heer van Nispen voor zijn onpartijdig oordeel omtrent het Ministerie. Gisteren had hij er op gewezen hoe het oprakelen van vroegere en het doen ontstaan van nieuwe verdeeldheden in den tegenwoordigen tijd onraadzaam was. Hij moest tegenspreken het denkbeeld, dat de aftreding of optreding van eenig Minister tot eenige onrust zou kunnen leiden. Den heer van Goltstein wilde hij niet beantwoorden, aan den tijd overlatende de beslissing of de door hem gehouden rede in diens mond voegzaam was. Persoonlijkheden moesten buiten behandeling blijven, maar alleen zaken overwogen worden. Alleen wilde hij nog over de politieke rigting van het Ministerie en van hem zelven eenige inlichtingen te geven. Wat betrof de bedreigingen of vervolgingen van voor 1848, waarop gewezen was, deze kon hij verzekeren van hem niet te zijn uitgegaan. Wat zijn politiek gedrag vóór en in 1848 betrof, hieromtrent gaf hij eenige ophelderingen. In 1842 meende hij dat het noodig was de Grondwet te herzien. De finantien behoorden echter eerst hersteld te worden: dat geschiedde; na die herstelling had hij de grondwetsherziening aangeraden. Men wist genoeg wat hij verrigt had; den Koning haalde hij daaromtrent over; met de gedane voorstellen kon hij zich niet vereenigen, en hij trad om die reden in 1847 als Minister van Finantien af. In 1848 had hij de Grondwet helpen tot stand brengen, en zich steeds als voorstander van gematigden vooruitgang betoond. Van 1853 en verder sprak hij niet, omdat men genoeg wist wat hij als staatsman sedert dien tijd had verrigt. Eene opmerking was gemaakt dat dit Ministerie leden van het vorige had, en er was gevraagd of het programma van dat Ministerie dat van het tegenwoordige was, welke vraag hij toestemmend beantwoordde. Met betrekking tot herziening van het belastingstelsel kon hij niets stelligs beloven; wenschelijk achtte hij de zaak wel. Met betrekking tot de politieke quaestie verwees hij verder naar de gewisselde stukken, en herinnerde er aan wat het Ministerie reeds verrigt had.

De quaestie van vertrouwen moest nu aan het gevoelen der leden ter beslissing overgelaten worden: had men geen vertrouwen, men moest daarnaar handelen, en de Koning zou dan verder besluiten. Verder trad hij in eenige beschouwingen over de rede van den heer van Zuylen van Nyevelt; gevaarlijk achtte hij het echter in deze Vergaderzaal mondelinge gesprekken, waarop deze gewezen had, te herinneren met betrekking tot de meening dat hij en het Ministerie dat van de minderheid zou zijn. Dit was niet bewezen en moest door stemming blijken, beslissingen over motien van orde, soms rauwelijks opgeworpen, daar buiten gesloten. Zoo lang niet door de aanneming van een adres aan den Koning van het in deze Regering te stellen wantrouwen gebleken was, meende hij dat het Ministerie dat der meerderheid was. — Omtrent de finantiele quaestie trad hij in eene beoordeeling der rede van den heer van Bosse, die lid geweest was van het vorig Ministerie dat hij gaarne had blijven ondersteunen. Wat betrof het verband tusschen de Indische en rijksfinantien, waarop de heer Duymaer van Twist gewezen had, dit zou de Regering trachten te herstellen, ook ter voldoening aan de voorschriften van art. 60 der Grondwet. Op het herstel van dat verband had deze bijzonder aangedrongen, in tegenstelling met de denkbeelden dienaangaande ontwikkeld bij de behandeling der voorlaatste spoorwegwet. Als Minister van Finantien was hij verpligt eene comptabiliteitswet in te dienen; de Minister van Kolonien zou dat voor Indie doen, daaromtrent bestond geen verschil. Wat hem aanging, herinnerde hij dat sedert de grondwetsherziening twee wets-ontwerpen betreffende het beheer van 's Rijks geldmiddelen waren ingediend. De vorige Minister van Finantien had gedurende de twee jaren dat hij aan het bewind was niets verders aan de zaak gedaan; thans was hij nog slechts negen maanden aan het bestuur en had die zaak nog niet kunnen ondernemen. Hij geloofde zich te zullen kunnen vereenigen met het stelsel van den heer Vrolik. De zaak zou hij ernstig onderzoeken, en aangenaam zou het hem wezen ook deze te kunnen afdoen, die al zijne voorgangers onafgedaan hadden gelaten.

De Minister van Kolonien herinnerde dat twee hoofdpunten de discussie hadden beheerscht: de politieke rigting van het Ministerie, en het verband

tusschen het beheer van de Indische en rijksgeldmiddelen. Zonder de discussien omtrent het XIde hoofdstuk te willen vooruitloopen wilde hij thans erkennen dat omtrent het laatste punt hij steeds de behoefte der regeling had ingezien. Bij de opstelling van het programma van het vorig Ministerie had men de moeijelijkheden dier regeling niet uit het oog verloren. Wilde men eenen overgangsmaatregel voorstellen, men vreesde dan dat de Kamer daarmede niet ingenomen zou zijn. Om die reden had hij een wets-ontwerp die aangelegenheid betreffende ontworpen; eerst na acht maanden was het Voorloopig Verslag uitgekomen, een bewijs dat de drang der afdoening niet groot was. Uit het Voorloopig Verslag bleek dat gelijktijdige behandeling der comptabiliteitswetten voor Indie en Nederland geraden geacht werd. Hij wachtte dus op de indiening der laatste; vele omstandigheden hadden daarbij medegewerkt om hem de zaak vooreerst niet te doen voortzetten. In het Voorloopig Verslag op het XIde hoofdstuk was zij weder besproken, en nu had hij beloofd in den loop dezer zitting een wets-ontwerp in te dienen. Dit kon hij doen omdat hij zich sinds eenigen tijd in aanraking gesteld had met den Minister van Finantien, in de hoop tot eene bevredigende oplossing ook voor Indie te komen. Die belofte was niet onvoorwaardelijk afgelegd, alleen moest hij nog Minister zijn; aan zijne opregtheid hieromtrent moest men geloof slaan. Hij beaamde de meening dat de zaak van veel belang was; herhaaldelijk echter had hij op de afdoening daarvan aangedrongen; maar zij hing steeds van die van andere wets-ontwerpen af. In dien tusschentijd had hij vele uitgaven in het belang van Indie hier gedaan; ook voor de oprigting van een asylum voor Indische militairen, zonder de vaststelling der bedoelde wetten af te wachten: dat kon men niet euvel duiden; waren ze niet goed geweest, men zou dit kunnen aanwijzen. In Indie waren ook verbeterde waterwegen en vervoermiddelen te land noodig; deskundigen waren bezig met deswege voorstellen te doen. De uitgaven voor den Staat zouden in dit opzigt niet groot zijn, daar van de particuliere onderneming veel te wachten was. Werd daarvoor eenig offer vereischt, dit zou niet strekken om de koloniale baten aanzienlijk te verminderen.

De Minister van Finantien beantwoordde nog de vraag van den heer van Voorthuysen omtrent de opheffing der tollinien in het binnenland. Ook hij zag de wenschelijkheid der zaak in, en beloofde ze met ernst te zullen nagaan.

De heer van Hoëvell herinnerde aan een uitroep dien hij gisteren te midden der redevoering van den Minister van Finantien gedaan had. Die uitroep was hem ontglipt bij het vernemen dat de Minister van Finantien zijnen voorganger had ondersteund. Die bewering kon hij niet aannemen, daar de tegenwoordige Minister van Finantien hoofdstuk IX *B* der begrooting van 1860 alleen had afgestemd, evenzeer de wet op de middelen afgestemd, en het denkbeeld bestreden had om de koloniale baten op de begrooting te brengen gelijk de vorige Minister had gedaan. Hij herinnerde voorts aan de beraadslaging over de door den vorigen Minister van Finantien voorgestelde amortisatie en inkoop van schuld, en aan die over de vorige spoorwegwet. De Minister van Finantien had politieken strijd op dat tijdstip ongewenscht geacht om de door dezen opgegeven redenen. Die discussie moest echter gevoerd worden uit vrees dat de rust van het land door den Minister van Finantien mogt gestoord worden; uit wantrouwen dat deze eenmaal weder kon worden wat hij vroeger geweest was. Hij herinnerde wat de Minister van Finantien in 1853 had gedaan; nu scheen deze te verwachten te zullen worden ondersteund door hen die hij toen had bestreden. In dat vooruitzigt moest hij zich echter niet verheugen. Met betrekking tot de voorstellen in het materieel belang des lands scheen het dat de Minister van Finantien van oordeel was dat deze slechts voordeelig konden wezen als zij van hem kwamen. Hierbij wees hij op de vroegere pogingen van het liberaal element om de belasting op de brandstoffen af te schaffen. De tegenwoordige Minister bestreed dat denkbeeld, en kwam met een ander voorstel, ruimer dan dat der anderen was: de gevolgen van dat beleid bewezen dat de inzigten van de liberale partij beter waren, daar uit de aanneming van het bedoelde wets-ontwerp vele moeijelijkheden waren voortgesproten. In koloniale zaken had de Minister zich in de laatste jaren ook gemengd, en den tegenwoordigen Minister van Kolonien op den gevolgden weg der koloniale politiek gesteund. Grieven had hij over de comptabiliteitsregeling tegen den Minister van Kolonien, maar in de eerste plaats tegen den Minister van Finantien. Ondertusschen was nu heden berigt dat het programma van het vorig Ministerie door het tegenwoordige werd aangenomen. Hij herinnerde aan sommige bijzonderheden daarin voorkomende, waaromtrent twijfel kon bestaan of het Ministerie daarin toestemde, bepaaldelijk omtrent de herziening van het belastingstelsel, en de ondersteuning van den finantielen nood der gemeenten. Ten slotte gewaagde hij van de meerdere of mindere waarschijnlijkheid der uitvoering van de spoorwegwet, in verband met de daarover gevoerde beraadslaging. Op grond der door hem voorgedragen beschouwing was hij tegen de begrooting gestemd om zijn wantrouwen in het Ministerie.

De Minister van Finantien toetste de waarde der beweringen door den vorigen spreker bijgebragt omtrent zijne ondersteuning aan den vorigen Minister van Finantien verleend; over de meerdere of mindere waarschijnlijkheid der uitvoering van de spoorwegwet, welke wet door hare eigene kracht was daargesteld en niet door het geven van verzekeringen of het doen van beloften aan een of ander lid der vergadering.

De heer van Goltstein verdedigde zich tegen het verwijt van den heer van Nispen van Sevenaer omtrent zijne ondersteuning aan de wet op de kerkgenootschappen verleend, en trad voorts nog in eenige beschouwingen over het antwoord door den Minister van Finantien op zijne rede gegeven. Hij meende de politieke en finantiele quaestie duidelijk te hebben behandeld en uiteengezet en verklaarde door de antwoorden niet van zijne meening veranderd te zijn.

De heer van Nispen van Sevenaer beantwoordde den vorigen spreker, en meende te moeten volhouden dat, aangezien die heer voor de wet op de kerkgenootschappen had gestemd, hij de handeling van den Minister van Finantien in 1853 niet als eene grief had moeten aanvoeren.

De heer van Wintershoven verklaarde zijne stem te willen regtvaardigen die hij over enkele hoofdstukken zou uitbrengen. Bij de beoordeeling van de begrooting wilde hij zich alleen door constitutionele begrippen laten leiden. De geschiedenis en de ervaring had geleerd dat de Minister van Finantien de sympathie van de meerderheid der Kamer niet bezat. Dit was bewezen door aanneming van motien van orde en door de beraadslagingen over de spoorwegwet, terwijl thans na eene tweedaagsche beraadslaging over de begrooting niemand nog de politiek van den President van den Ministerraad verdedigd had. Dit toch was noodig geweest tot geruststelling van het publiek en had behooren te geschieden door hen die het Ministerie meenden te moeten ondersteunen. Ging men op den ingeslagen weg voort om een zijns inziens dobberend Ministerie te schragen, het gezag van de Kamer zou daaronder lijden. Liever zou hij dan eene ontbinding der Kamer verlangen en eene verplaatsing van de meerderheid naar eene andere zijde.

De heer van Eck beantwoordde nog kortelijk den Minister van Finantien omtrent sommige door dezen aangevoerde gronden tegen de in zijne eerste rede ontwikkelde gevoelens. Vooral kwam hij op tegen de bewering dat eene gematigd liberale politiek eene staatkunde zou zijn die het vertrouwen der Kamer zou moeten ondervinden. Ook kon hij niet toegeven dat het Ministerie op de meerderheid in en buiten de Kamer rekenen kon.

De heer ter Bruggen Hugenholtz verdedigde zijne uitdrukkingen in de eerste rede gebezigd omtrent de pogingen daargesteld om de meerderheid voor de spoorwegwet te bekomen, meenende hij van zijne gevoelens dienaangaande niet te kunnen terugkomen.

De algemeene beraadslagingen werden daarop gesloten.

Hoofdstuk I (*Huis des Konings*) werd daarop zonder beraadslaging met algemeene (62) stemmen aangenomen.

Op morgen zullen de beraadslagingen over het IIde hoofdstuk geopend worden.

WATERHOOGTEN IN DE HOOFD-RIVIEREN.

November.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
27	BOVEN-RHIJN.	*Keulen*,	+ 38.78	+ 2.93	8 ure	0.18	"
26	WAAL.	*Nijmegen*,	+ 8.66	+ 2.44	8 "	"	0.15
26	NEDER-RHIJN.	*Arnhem*,	+ 8.71	+ 1.80	8 "	"	0.01
26	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,	+ 9.22	+ 1.85	8 "	"	0.03
25	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (brug)	+ 43.18	+ 0.98	8 "	"	"
25	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 42.77	"	8 "	0.01	"
26	BOVEN-MAAS	*Grave*,	+ 6.90	+ 2.05	8 "	0.11	"
26	NIEUWE MAAS	*Brielle* H. W.	+ 0.52	"	2 u 0 m.	"	0.19
26	NIEUWE MAAS	*Brielle* L. W.	— 0.59	"	10 u 0 m.	"	0.01

Met het vorige nommer der *Staats-courant* zijn verzonden vel 48[1], 48[2] 51[1] *Supplementbladen* van het BIJBLAD II en vel 107—109 der BIJLAGEN.

---

in het Hertogdom Limburg of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het zevende district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Maastricht, worden Aanbesteed:

het onderhoud van de Rijks groote wegen in het Hertogdom Limburg, voor den tijd van vijf jaren, ingaande den 1sten Januarij 1861 en eindigende den 31sten December 1865, en zulks in ses afzonderlijke perceelen.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de besteding worden de noodige plaatselijke aanwijzingen gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en den Ingenieur van Opstall te Maastricht, alsmede bij den Adspirant-ingenieur van Beusekom te Roermond.

's Gravenhage, 2 November 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

Hertogdom *Limburg.*

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 17den December 1860, des voormiddags ten 10 ure zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het zevende district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Maastricht worden Aanbesteed:

het onderhoud der werken van de Zuid-Willemsvaart, voor het gedeelte dat het Hertogdom Limburg doorloopt, te rekenen van den 1sten Januarij 1861 tot den 31sten December 1865, en zulks in twee perceelen.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de Besteding wordt de noodige aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en den Ingenieur van Opstall te Maastricht, alsmede bij den Adspirant-ingenieur van Beusekom te Roermond.

's Gravenhage, den 1sten November 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

MINISTERIE VAN MARINE.

Provincie *Noordholland.*

Op Donderdag, den 20sten December 1860, des namiddags ten 2 1/2 ure, zal, onder nadere goedkeuring, aan het Provinciaal Bestuur te Haarlem, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in het bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 9de district, worden Aanbesteed:

het Vernieuwen der Spits op den Toren van de Kerk der Hervormde gemeente aan den Hoorn, op het eiland Texel.

Het Bestek ligt ter lezing aan het Departement van Marine te 's Gravenhage en aan het Provinciaal Bestuur van Noordholland te Haarlem.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij den Ingenieur van den Waterstaat te Alkmaar en bij den Opzigter van den Waterstaat C. van der Sterr te Helder, ten wiens Kantore inzage zal kunnen worden genomen van de bij het Bestek behoorende Teekening.

's Gravenhage, den 27sten November 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat bij het *Houten baken* in het *Maassche zeegat*, op den 7den *November jl.* een tweede licht is ontstoken en wel in de woning van den lichtwachter *Langendoen*, hetwelk van zonsondergang tot zonsopgang zal branden, en dient om met het reeds vroeger daargestelde licht bij het Houten baken, dat in een *rood schijnend licht* is veranderd, bij nacht de aldaar bestaande bank rond te varen.

Van uit zee komende stuurt men langs den wal tot dat het *witte licht* van achter de duinen te voorschijn komt, dan brengt men het *witte licht* gaandeweg tot eene schokkerslengte bewesten het *roode licht*, en dan stuurt men met O. t. N. en O. N. O. vrij van den dam van het Houten baken; zoo blijft men doorloopen tot dat het *witte licht* even ten westen van het *roode licht* komt. Alsdan houdt men die beide lichten zoo ver uiteen, tot de beide geleidelichten van *Brielle* eene handspaakslengte uit elkander zijn en men den top der bank bereikt heeft.

Opwerkende schepen moeten, wanneer het *witte licht* achter de reddingskeet komt, overslag gaan, en den Noordwal over de bank niet nader komen.

's Gravenhage, den 12den November 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

(NB. *Deze nadere aankondiging bevat eene wijziging van die in vorige nommers dezer Courant opgenomen.*)

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis belanghebbenden, dat de *ijzeren klokbakenboei*, gelegen hebbende op het *Noord Pampus*, is verwisseld door een *zwarte bakenton* van de 5de soort.

's Gravenhage, den 16den November 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

ENGELAND.

Nieuw licht nabij de Varne-droogte (*Varne Shoal*). — *Straat van Dover.*

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebben, als een vervolg van het *Berigt aan Zeevarenden*, voorkomende in de *Staats-courant* van den 8sten en 9den *April dezes jaars* dat, blijkens bekendmaking van het *Trinity House* te *Londen*, een lichtschip geplaatst is nabij het *Westeinde* van de *Varne-droogte* (*Varne Schoal*) en daarop alleen een *vast draaijend rood licht* ontstoken is, 38 Engelsche voeten boven het zeevlak verheven, hetwelk voortaan zal branden van zonsondergang tot zonsopgang.

Des daags wordt een *bal* aan den top van den mast vertoond.

Het lichtschip ligt in 16 vademen met laag water springtij, op de navolgende kompaspeilingen en afstanden, als:

de Dungeness lichttoren	W. t. N. 1/4 N.	*afstand*	11 3/4	*Eng. mijl.*
» *Folkstone-kerk*	*Noord* (*Westelijk*)	»	6	»
» *hooge lichttoren van Zuid-Voorland*	N. O. 3/4 N.	»	12 1/2	»
» *N. O. Varneboei*	N. O. t. O. 1/2 O.	»	5	»
» *lichttoren van Kaap Grisnez*	Z. O. 1/3 O.	»	12 1/2	»

Verder wordt ter kennis van Zeevarenden gebragt, dat de *Roode bakenboei*, welke vroeger nabij het *Varne sand* gelegen was, *Noord Oostwaarts* is verplaatst geworden en gemerkt »*N. E. Varne*" (»*N. O. Varne*"); zij ligt nu in 13 vademen met laag water springtij, op de volgende kompaspeilingen en afstanden, als:

de Dungeness lichttoren	*West* (*Noordelijk*)	*afstand*	16	*mijlen.*
» *Volkstone-kerk*	N. W. 3/4 N.	»	8	»
» *hooge lichttoren van Zuid-Voorland*	N. N. O.	»	8	»
» *lichttoren van Kaap Grisnez*	Z. Z. O. 1/4 O.	»	11 3/4	»
» *het Varne-lichtschip*	Z. W. t. W. 1/2 W.	»	5	»

's Gravenhage, den 20sten October 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

MARINE.

Openbare Aanbesteding aan 's Rijks Werf te Amsterdam, op Maandag den 3den December 1860, des voormiddags ten elf ure, van:

het daarstellen der IJzeren Schotten voor Ruimen en Kolenhokken, Roosters enz., aan boord van Zr. Ms. schroefstoomschip 2de klasse *Djambi*, met de Levering der daarbij benoodigde Materialen.

Volgens Bestek en Voorwaarden, welke ter lezing liggen ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, van de Directien der Marine te Willemsoord, Vlissingen, Hellevoetsluis en Amsterdam, en aan het locaal der Maatschappij tot verbetering van den werkenden stand ter laatstgemelde plaats (O.-Z. Achterburgwal bij het Vredenburg), zoomede ter Secretarie van de Gemeentebesturen te Rotterdam en Dordrecht; terwijl inmiddels de noodige inlichtingen te verkrijgen zijn bij den hoofdingenieur aan 's Rijks Werf te Amsterdam.

De Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig art. 15 van het Bestek, zullen vóór of uiterlijk op den dag der Aanbesteding, des voormiddags ten tien ure, franco moeten bezorgd worden ter Secretarie van de Directie der Marine te Amsterdam.

Amsterdam, den 19den November 1860.

De Directeur en Kommandant der Marine,
C. J. Berghuis.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

⁂ Bij Acte, op den 13den November 1860 voor den Notaris *van Waning* te 's Gravenhage verleden, is door de Heeren *Wilhelmus Josephus van Zeggelen* en *Jacob Giunta d'Albani*, Boekdrukkers aldaar, eene Vennootschap aangegaan voor een onbepaalden tijd, gerekend ingegaan te zijn den 1sten Januarij 1860, tot het drijven van de Boekdrukkerij, Boekbinderij en Linieerfabriek, onder de Firma *Gebroeders Giunta d'Albani*, tot de teekening waarvan beiden zijn geregtigd; zullende evenwel geen gelden ten behoeve der Vennootschap mogen worden opgenomen en ook niet aan anderen ter leen gegeven, noch borg worden gebleven, zonder toestemming van beide Vennooten, van welke alleen zal kunnen blijken door teekening van hunnen eigen naam, met bijvoeging van dien der Firma.

⁂ Crediteuren in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van den heer *Lucas Anthonius Butot*, in leven Apotheker, gewoond hebbende en den 30sten November 1859 overleden te Amsterdam in de Goudbloemstraat Q. Q., numero 472, worden Opgeroepen tegen Zaturdag den 1sten December 1860, des voormiddags te 10 ure, ten Kantore van den Notaris Mr. *J. P. van Etten*, Heerengracht bij het Reguliersplein IJ, 263, te Amsterdam, tot het aanhooren der Rekening en Verantwoording van dezelve Nalatenschap.

Zullende, ingeval geen verzet plaats heeft, onmiddellijk worden overgegaan tot de uitbetaling, voor zooverre het saldo toereikend is.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

DINGSDAG 27 NOVEMBER 1860.

Amsterdam.

	pCt.			
NEDERL. Werkelijke Schuld.	2 1/2	62 5/8	62 13/16	62 11/16
Dito dito	3	75 1/4	—	—
Dito dito	4	97 7/8	98	—
Handel-maatschappij		129 3/8	—	—
SPANJE	1 3/4	40 3/8	40 1/2	—
Binnenlandsche	3	47 3/8	—	—
PORTUGAL, oude.	3	45 13/16	45 15/16	—
RUSLAND, oude	5	101 1/8	—	—
Nieuwe	5	101 3/8	—	—
Hope	4	—	—	—
Stieglitz	4	—	—	—
Dito, 5de serie	5	—	—	—
Dito, 6de serie	5	96 1/8	96 7/16	—
Leening 1860	4 1/2	89 3/8	—	—
OOSTENRIJK, Metalliek	5	44 3/8	44 5/8	44 9/16
Dito	2 1/2	24	24 1/8	—
Zilveren	5	66	—	—
Nationalen	5	51 5/8	51 7/8	51 3/4

LONDEN, Consols.	93 1/2	ANTWERPEN, Metalliek.	55 3/4
Spanje	—	Spanje	—
PARIJS, Fr. rente	70.45	WEENEN, Metalliek.	66.70
Spanje	47 5/8	Wissel Londen	146.00

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.